

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 29. juni 2017
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Christian Andersen-
Mølgaard
Sagsnr.: 2017-0030-5614
Dok.: 2333058

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 649 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. juni 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mogens Jensen (S).

Søren Pape Poulsen

Helga Lund Laursen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 649 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere henvendelse af 31. maj 2017 fra Ronnie Fridthjof, Fridthjof Film A/S, vedrørende ulovlig download af film, jf. REU alm. del - bilag 296.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK). SØIK har oplyst følgende:

”1. SØIK er i medfør af Rigsadvokatens Meddelelse, afsnittet om immaterielle rettigheder, tillagt en særlig koordinerende rolle i forbindelse med politiets og anklagemyndighedens behandling af alle sager om overtrædelse af immaterielle rettigheder, radio- og fjernsynsloven, visse overtrædelser af fødevarerlovgivningen samt sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 299 b (samlet benævnt som IPR-sager).

SØIK foretager som led i denne særlig koordinerende rolle registrering af alle politianmeldelser vedrørende IPR-sager og vurderer, om sagen efter sin karakter og omfang bør efterforskes og retsforfølges af SØIK eller af en politikreds.

I de IPR-sager, som af SØIK visiteres til videre behandling i politikredsene, yder SØIK bistand til efterforskning og retsforfølgning, særligt i de mere komplicerede sager. Under behandlingen af konkrete IPR-sager i politikredsene kan der således søges efterforskningsmæssig og juridisk vejledning og sparring hos SØIK, herunder om udarbejdelse af efterforskningsoplæg, indhentelse af kendelser, udarbejdelse af anklageskrifter og assistance i forbindelse med tilrettelæggelse af hovedforhandlinger.

Sager om digitale krænkelse af ophavsret i form af ulovlig download ved f.eks. streaming og fildeling samt ulovlig upload behandles af både SØIK og i politikredsene. Disse sager indeholder som udgangspunkt en krænkelse af ophavsrettigheder, idet rettighedshaverne ikke har givet tilladelse til, at en film, tv-serie eller et musiknummer mv. deles med andre. En anden kategori af digitale krænkelse er de såkaldte ”cardsharing-sager”, hvor en indehaver af et enkelt abonnementskort til en udbyders tv-pakke ulovligt deler koderne med andre, der så ikke betaler abonnement til rettighedshaverne. ”Cardsharing” straffes som en overtrædelse af radio- og fjernsynsloven.

2. Både SØIK og politikredsene har retsforfulgt en række sager om digitale krænkelse af ophavsrettigheder på internettet og overtrædelse af radio- og fjernsynsloven. Som eksempler herpå kan nævnes:

- Retten i Esbjergs dom af 22. april 2014, hvor en person blev straffet med 20 dages betinget fængsel for på en ulovlig fildelingstjeneste at have uploadet et eksemplar af filmen "Drive" forud for DVD-release.
- Retten i Viborgs dom af 4. februar 2015, hvor to personer blev straffet med hver 3 måneders betinget fængsel for "cardsharing" til et netværk med mere end 100 brugere.
- Retten i Aalborgs dom af 22. april 2015, hvor en person blev straffet med 60 dages betinget fængsel for på sin hjemmeside at have gjort en række tv-kanaler tilgængelige for almenheden.
- Retten i Hjørrings dom af 15. marts 2016, hvor en person blev straffet med 20 dages betinget fængsel for på en hjemmeside ulovligt at have stillet filmværker til rådighed.
- Retten i Sønderborgs dom af 10. maj 2016, hvor to personer blev straffet med henholdsvis 30 og 60 dages betinget fængsel for at have downloadet film- og musikfiler fra ulovlige fildelingshjemmesider.

SØIK har på nuværende tidspunkt 20 verserende IPR-sager. 6 af disse vedrører digitale krænkelse af ophavsrettigheder på internettet. I politikredsene er der ifølge SØIK's oplysninger på nuværende tidspunkt 17 verserende sager vedrørende digitale krænkelse på internettet.

3. For så vidt angår den henvendelse fra Ronnie Fridthjof, Fridthjof Film A/S, som der henvises til i spørgsmålet, kan SØIK oplyse, at Ronnie Fridthjof ved e-mail af 25. januar 2017 rettede henvendelse til Rigsadvokaten vedrørende filmen "Alle for tre". Filmen skulle have biografpremiere den 2. februar 2017 og efterfølgende digital premiere den 29. maj 2017. I sin henvendelse til Rigsadvokaten anmodede Ronnie Fridthjof om, at der i samarbejde med internetudbydere dagen efter den digitale premiere blev gennemført en fælles aktion mod et større antal husstande, hvor der kunne konstateres en ulovlig download af de pågældende film.

Rigsadvokaten videresendte henvendelsen til SØIK, der på baggrund heraf indkaldte til et møde den 20. februar 2017. På mødet redegjorde Ronnie Fridthjof og direktør Klaus Hansen fra Producentforeningen for konsekvenserne af ulovlig brugerdownload. Om den ønskede fælles aktion oplyste Ronnie Fridthjof, at Fridthjof Film A/S og Producentforeningen ville indhente oplysninger om, fra hvilke IP-adresser filmen blev

downloadet, og i forlængelse heraf hvilke fysiske adresser IP-adresserne var registreret til.

SØIK iværksatte herefter en teknisk vurdering af rammerne for at udføre en sådan fælles aktion. Vurderingen tog afsæt i, at det efter SØIK's opfattelse vil være nødvendigt for at kunne føre det til domfældelse nødvendige bevis i en straffesag for ulovlig brugerdownload, at det kan påvises hvilken teknisk enhed, f.eks. en konkret tablet eller computer, der har været benyttet hertil. Det vil således ikke nødvendigvis være tilstrækkeligt alene at kunne dokumentere, hvilken IP-adresse (og dermed husstand), der har været anvendt, idet almindelige beviskrav i øvrigt skal være opfyldt i forhold til, at forbrydelsen skal kunne henføres til en eller flere bestemte personer. F.eks. vil et sikret netværk i hjemmet kunne anvendes af flere medlemmer af husstanden, ligesom et ikke sikret netværk også vil kunne anvendes af udenforstående personer.

Rigspolitiets Nationale Cyber Crime Center (NC3) oplyste over for SØIK, at det efter NC3's opfattelse – afhængig af den valgte downloadmetode – vil være meget tvivlsomt, hvorvidt der på den anvendte enhed findes digitale spor efter ulovlig download af en film eller tv-serie. Desuden foretog SØIK en juridisk vurdering af mulighederne for at gennemføre de tvangsindgreb, som en efterforskning i forbindelse med en sådan fælles aktion imod brugerne ville forudsætte. Adgang til den pågældende fysiske adresse for at søge efter mulige tekniske enheder, hvorfra den pågældende film skulle være downloadet, ville forudsætte en ransagningskendelse efter reglerne retsplejelovens kapitel 73. Retsplejelovens § 797 stiller i den forbindelse bl.a. krav om, at en ransagning ikke må være et uforholdsmæssigt indgreb henset til undersøgelsens formål, sagens betydning samt den krænkelse og ulempe, som en ransagning må antages at forvolde. Det bemærkes hertil, at det som anført ovenfor ifølge NC3 måtte anses for meget tvivlsomt, hvorvidt der ved en ransagning ville kunne sikres de relevante beviser i form af digitale spor. Hertil kommer, at strafudmålingen ved en domfældelse for ulovlig brugerdownload af den pågældende film alene ville kunne forventes at udgøre en bødestraf. Desuden ville en ransagning forudsætte, at der blev foretaget en efterfølgende beslaglæggelse af alle de tekniske enheder, hvorfra en film muligt kunne være downloadet, med henblik på en teknisk undersøgelse. I en almindelig husstand ville det således kræve beslaglæggelse af samtlige smartphones, tablets, smart-tv og computere (herunder enheder til erhvervsmæssig anvendelse) i husstanden. Det bemærkes i den forbindelse, at der ifølge SØIK's oplysninger må påregnes en gennemsnitlig undersøgelsestid på 1-2 arbejdsdage pr. enhed. Blev der f.eks. beslaglagt 10 enheder, ville en it-tekniker skulle bruge 10-20 arbejdsdage på at gennemgå dem, hvilket ville medføre en betydelig ulempe for den involverede husstand.

På den baggrund vurderede SØIK, at det måtte anses for tvivlsomt, om der ville være et tilstrækkeligt juridisk grundlag for at gennemføre de ransagninger, som aktionen ville forudsætte.

SØIK sendte herudover en forespørgsel til internationale samarbejdspartnere, herunder EU's Intellectual Property Office, det engelske IPR-politi PIPCO og den hollandske anklagemyndighed, der alle oplyste, at de ikke havde erfaringer med eller oplysninger om straffesager mod brugere af ulovlige fil-delingsjenester i hverken Europa eller i USA.

Det var på den baggrund samlet set SØIK's opfattelse, at der ikke var grundlag for en sådan fælles aktion, som Fridthjof Film A/S og Producentforeningen efterspurgte, hvilket SØIK meddelte Ronnie Fridthjof og Klaus Hansen på et møde den 5. maj 2017.

Ronnie Fridthjof og Klaus Hansen ønskede herefter på mødet at få oplyst, om det var muligt at gennemføre en kampagne, hvor politiet uden ransagningskendelse, men i præventivt øjemed, tog kontakt til en række husstande og oplyste, at deres IP-adresse var blevet registreret i forbindelse med ulovlig download af den pågældende film. SØIK oplyste i den forbindelse, at en sådan kampagne efter SØIK's opfattelse også ville rejse en række problemstillinger, herunder med hensyn til det forvaltningsretlige ligebehandlingsprincip i forhold til udvælgelsen af de brugere, som skulle kontaktes, og ved at favorisere én rettighedshaver frem for andre. Desuden var det SØIK's opfattelse, at en sådan aktion ikke ville have den ønskede præventive effekt.

Det kan afslutningsvis oplyses, at SØIK, Ronnie Fridthjof og Klaus Hansen den 13. juni 2017 har afholdt endnu et møde om sagen. SØIK har på dette møde orienteret Ronnie Fridthjof og Klaus Hansen om, at SØIK på nuværende tidspunkt undersøger mulighederne for en målrettet efterforskning mod de mere professionelle aktører, som muliggør ulovlig download af film som f.eks. "Alle for tre".